

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/61/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423200717
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4423200717.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členiek senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v právnej veci žalobcov 1/ A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B.. C. D. XX, XXX XX E. A., občan SR, 2/ F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B.. C. D. XX, XXX XX E. A., občan SR, obaja právne zastúpení: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, 831 04 Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovaným: 1/ G. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX E., občan SR, t. č. I. E. D. J. K. B., L., B. B. D. M. XX, XXX XX L., 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 058 310, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18C/19/2023 – 148 zo dňa 12. 09. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18C/19/2023 – 148 zo dňa 12. 09. 2023 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol v prejednávanej veci, o náhradu škody a náhrady nemajetkovej ujmy, tak, že konanie vo veci prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na OS NZ pod sp. zn. 3T 43/2021.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ust. § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že žalobcovia sa svojou žalobou zo dňa 20. 02. 2023 domáhajú od žalovaných náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu náhrady škody, ktorá im vznikla v súvislosti s nákladmi na pohreb ich zosnulého syna a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v súvislosti s ujmom, ktorá im vznikla v dôsledku úmrtia ich syna pri dopravnej nehode. Súd prvej inštancie z vyjadrenia žalovaného v 2/ rade k žalobe zo dňa 27. 03. 2023 zistil, že žalovaný v 2/ rade o. i., žiada o prerušenie predmetného konania z dôvodu prebiehajúceho trestného konania na OS NZ pod. sp. zn. 3T/43/2021, nakoľko toto konanie má zásadný vplyv na predmetné konanie o náhrade škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, jednak z dôvodu určenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 1/ rade ako aj žalovaného v 2/ rade a tiež ďalších skutočností. Žalovaný v 2/ rade ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že považuje za nevyhnutné oboznámiť sa s obsahom vyšetrovacieho/trestného spisu vedeného na konajúcom súde pod sp. zn. 3T/43/2021, a navrhol pripojenie tohto trestného spisu k súdnemu spisu vo veci samej a zároveň požiadal o oznámenie o pripojení vyšetrovacieho/trestného spisu, že keď bude pripojený k súdnemu spisu vo veci samej, aby doň mohol nahliadnuť, a následne po oboznámení sa s ním je možné, že zo strany žalovaného v 2/ rade by došlo k ďalším návrhom na dokazovanie. Ďalej uviedol, že má za to, že aj rozhodnutie konajúceho súdu vo veci samej závisí od nejednej otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť (nakoľko spadá

do oprávnení a kompetencií OČTK) resp. že prebieha aktuálne trestné konanie, v ktorom sa zrejme vykonávalo/vykonáva rozsiahle dokazovanie a rieši nejedna otázka, ktorá môže mať pre rozhodnutie konajúceho súdu vo veci samej význam, a teda, že je dôvod na prerušenie konania vo veci samej do právoplatného skončenia súvisiaceho trestného konania.

Súd prvej inštancie poukázal na právnu doktrínu (Števček a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 628-631: A. Kotrecová), v zmysle ktorej pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie konania je potrebné uvažovať v intenciách vhodnosti, nakoľko prípadným prerušením konania, do skončenia iného správneho alebo súdneho konania, môže prísť k predĺženiu konania, prípadne aj o niekoľko rokov. Na druhej strane ale nie je vhodné, aby dva sudy rozhodli o totožnej otázke na podklade tých istých skutkových okolností odlišne, nakoľko to významným spôsobom oslabuje princíp právnej istoty. Hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 CSP, zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí aj súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosť konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a po preskúmaní všetkých dôsledkov prerušenia konania súd prvej inštancie dospel k záveru, že vykonané dokazovanie a právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky vo veci sp. zn. 3T/43/2021, bude mať zásadný význam pre rozhodnutie a ďalšie pokračovanie konania vedeného na súde pod sp. zn. 18C/19/2023 o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie zastal názor, že prerušením predmetného konania sa zamedzí prípadným odlišným rozhodnutiam Okresného súdu Nové Zámky na podklade zhodných skutkových okolností, na základe ktorých bude súd v predmetných dvoch konaniach nepochybne rozhodovať a zároveň sa uvedený procesný postup súdu javí aj z hľadiska hospodárnosti konania ako najlogickejší.

4. Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie, ktorým navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podané odvolanie odôvodnili s poukazom na § 365 ods. 1 písm. a/, b/, h/ CSP. V odôvodnení podaného odvolania poukázali na to, že v tomto konaní nie je prejudiciálnou otázkou výsledok trestného konania. Podľa § 164 CSP podmienkou prerušenia súdneho konania je prebiehajúce súdne alebo správne konanie, avšak len samotná existencia trestného konania a otázok v ňom riešených nie je dôvodom pre prerušenie konania v zmysle § 164 CSP, keďže dôvodom prerušenia môže (nemusí) byť iba súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie konania je taktiež potrebné uvažovať aj v intenciách vhodnosti, nakoľko prípadným prerušením konania, do skončenia iného správneho alebo súdneho konania, môže prísť k predĺženiu konania, prípadne aj o niekoľko rokov.

V tomto konaní súd z vykonaných dôkazov zisťuje, či sú dané (preukázané) predpoklady zodpovednosti žalovaných za škodu. V danom smere je zrejme, že žalovaný v 2. rade ako poisťovateľ zodpovedá v rámci zodpovednostných vzťahov vyplývajúcich z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla za prevádzkovateľa motorového vozidla (§ 427 ods. 2 OZ) prípadne za právnickú osobu vykonávajúcu dopravu (§ 427 ods. 1 OZ), a teda je v danom konaní pasívne vecne legitimovaným subjektom, keďže žalobcom vznikla škoda v súvislosti s osobitnou povahou tejto prevádzky a činnosti (prevádzka motorového vozidla).

Vinníkom dopravnej nehody bol výlučne žalovaný v 1. rade. Poukazuje na výpovede žalovaného v 1. rade kde jednoznačne viackrát potvrdil že on bol šoférom auta, poukazuje na odvolanie podané žalovaným v 1. rade v trestnom konaní: „Podľa môjho názoru som mal byť odsúdený podľa ustanovenia § 149 ods. 1, 2 a 3 Trestného zákona....“ a v neposlednom rade poukazuje na zápisnicu z hlavného pojednávania zo dňa 17. 02. 2022 na záverečnú reč obhajkyne obžalovaného ako aj samotnú záverečnú reč obžalovaného G. H.: „Je mi nesmierne ľúto čo sa stalo. Svoju vinu v tragickej dopravnej nehode som nikdy nepopieral ako vodiča vozidla. Znovu sa chcem ospravedlniť rodinám pozostalých. Náhradu škody chcem v plnej miere uhradiť. Za tragickú dopravnú nehodu vyjadrujem plnú zodpovednosť. Zo samotného trestného konania je jednoznačne preukázané, že dopravnú nehodu zavinil výlučne žalovaný v 1. rade, a teda vina žalovaného v 1. rade nie je nijako ovplyvnená skutočnosťou, že trestné konania nie je ešte právoplatne ukončené.

Prerušením tohto súdneho konania do skončenia trestného konania by bolo zároveň aj porušením zásady rýchlosti a viedlo by k zbytočným prietahom, nakoľko už v súčasnosti existuje ako v civilnom, tak aj v trestnom spise dostatok vecných a právnych dôvodov, ktoré by súd mohol vyhodnotiť. Predmetom konania je zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. Po

právnej stránke tak uvedené konanie nemožno považovať za zložité. Náhrada škody v rámci týchto zodpovednostných vzťahov predstavuje štandardnú a veľmi frekventovanú časť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Z týchto dôvodov právne posúdenie spornej kauzy nemôže mať za následok žiadne výraznejšie predĺženie konania. Prerúšením predmetného konania by okresný súd iba pasívne vyčkával na právoplatné ukončenie trestného konania, a to napriek návrhom žalobcov, predloženým dôkazom a vyjadrení z ktorých jednoznačne vyplýva, že právoplatný výsledok súvisiaceho trestného konania, ba ani výsledky dovtedajšieho dokazovania v trestnom konaní vôbec nemusia dávať dostatočné odpovede na posúdenie prípadnej miery spoluzavinenia poškodeného

5. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný v 2. rade, pričom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení podaného vyjadrenia poukázal na to, že trvá na tom, že nakoľko súvisiace trestné konanie nie je právoplatne skončené (a žalovaný v I. rade sa zjavne účelne bráni ako vyplýva aj z jeho odvolania v trestnej veci) neodpadol dôvod na prerušenie konania vo veci samej a ani dôvod na pripojenie súvisiaceho trestného spisu. Prerušenie konania a pripojenie súvisiaceho trestného spisu totiž eliminuje aj (nevyvážené a neželané) účelové vyberanie si len niektorých dôkazov z trestného konania žalobcami tak, ako to zjavne robia žalobcovia vo veci samej. Z odvolania vyplýva, že žalobcovia účelovo citujú len vybratú časť vyhlásenia žalovaného v I. rade, ktorou sa však vyjadroval k dopravnej nehode ako vodič a k skutkom, z ktorých je obžalovaný. Nie k „škode“, ktorá podľa žalobcov vznikla ako následok dopravnej nehody.

V konaní o náhradu škody (a napokon i v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) je nevyhnutné skúmať aj (protiprávne) správanie sa poškodeného a mieru zavinenia (k vzniknutej škode resp. iným súvisiacim následkom) aj na strane poškodeného.

Žalovaný v II. rade má ako poisťovateľ v zmysle ust. § 4 ZoPZP povinnosť nahradiť poškodenému za poisteného len uplatnené a preukázané nároky a podľa ust. § 4 ods. 1 ZoPZP platí, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve, pričom ale podľa ust. § 5 ods. 1 písm. h/ ZoPZP poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou, a keď podľa ust. § 441 OZ zároveň ale platí, že ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Pokiaľ by ale súd prvej inštancie postupoval takým spôsobom, ako navrhujú žalobcovia, tj. sám by vykonával (a zrejme aj opakoval) dokazovanie, ktoré už bolo/je vykonávané v trestnom konaní, práve tým by sa konanie vo veci samej mohlo podstatne predĺžiť (a v zásade i predražiť), a dokonca by tým mohli vzniknúť i rozpory medzi už (v trestnom konaní) vykonanými a novo vyhotovenými dôkazmi, čo by opäť samotnú vec zrejme len komplikovalo a rozhodnutie o nej odďaľovalo.

6. K podanému vyjadreniu žalovaného v 2. rade sa žalobcovia nevyjadrili.

7. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami, proti rozhodnutiu proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a dôvodnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým konanie vo veci prerušil.

9. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, teda odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom na jeho dôvody odkazuje s tým, že na zdôraznenie jeho správnosti opätovne uvádza, že fakultatívne prerušenie konania upravené v ust. § 164 CSP, v zmysle ktorého ako jediný fakultatívny dôvod prerušenia konania, ustanovuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet. Fakultatívne prerušenie konania znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Pokiaľ súd urobil iné vhodné

opatrenia, dostupnými procesnými prostriedkami, a tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Nepochybne rozhodujúcim hľadiskom pri takomto prerušení konania je zásada hospodárnosti konania. Fakultatívne prerušenie konania, teda prichádza do úvahy pokiaľ rozhodnutie súdu môže závisieť od otázky, ktorá patrí do právomoci iného orgánu ako súdu, alebo v kontexte v ktorej prebieha konanie na inom súde. Nepochybne pri prerušení konania je potrebné vziať do úvahy aj to, že môže prísť k predĺženiu konania na dlhšiu dobu. Požiadavkou však v prvom rade je, aby v záujme vhodnosti nerozhodovali dva odlišné sudy o totožnej otázke, na základe tých istých skutkových okolností, odlišne, nakoľko by v tom prípade došlo k oslabeniu princípu právnej istoty.

11. V ďalšom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že výlučne právoplatným rozsudkom súdu v trestnom konaní, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného, je súd prvej inštancie viazaný, čo do skutočnosti, že bol spáchaný konkrétny trestný čin, a že bol spáchaný žalovaným. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť. Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj skutkovú časť. Práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu, a to konkrétnym konaním páchatel'a. Skutková časť výroku odcudzujúceho rozsudku deklaruje v prípade spáchania trestného činu, ktorého kvalifikovaným znakom je vznik škodlivého následku, či kvalifikovaná škoda, nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a – škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou, prípadne aj minimálnu výšku spôsobenej škody. Viazanosť civilného súdu výrokom odcudzujúceho rozsudku znamená, že sa prejavujú vo vzťahu ku všetkým znakom skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Z uvedeného teda vyplýva, že v civilnom konaní si konajúci súd nemôže urobiť sám úsudok o tom, či boli naplnené znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik škody a jej následok, je civilný súd viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní obžalovaného, ale aj o vzniku škody a existencii súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodou.

12. V trestnom konaní Okresného súdu Nové Zámky pod sp. zn. 3T/43/2021 bol žalovaný v 1. rade, G. H., uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, avšak proti predmetnému rozhodnutiu podal žalovaný v 1. rade odvolanie, z čoho nepochybne vyplýva, že predmetné prvostupňové rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

13. Otázka spáchania trestného činu, resp. prečinu a s tým súvisiaci nárok na náhradu škody je teda riešená v trestnom konaní, ktoré nie je právoplatne skončené, a preto podľa názoru odvolacieho súdu, aj s poukazom na vyššie uvedené, bolo dôvodné konanie, v tejto veci o uplatnenom nároku žalobcov, prerušiť. Odvolací súd preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľ'a musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľ'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen,

ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).